

Stvoreni i obrađeni otpad

2023. godina

Tokom 2023. godine u Crnoj Gori, stvoreno je 1 314 292,4 t otpada, od čega 722 966,8 t ili 55,0% u sektorima Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije. Od ukupne količine stvorenog otpada tokom 2023. godine, stvoreno je 312 036,0 t opasnog otpada ili 23,7%.

Ukupna stvorena količina otpada bilježi pad od 6,9% u odnosu na prethodnu godinu. U sektoru Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo bilježi se pad od 11,7%; sektori Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije bilježe rast od 13,2%; Građevinarstvo bilježi pad od 43,3%; sektor Uslužnih djelatnosti bilježi pad od 26,8% i domaćinstva rast od 6,6%.

U 2023. godini stvoreno je 360 136,8 t komunalnog otpada ili 7,2% više u odnosu na 2022. godinu. Komunalna preduzeća su sakupila 330 844,2 t što čini 96,7% ukupno sakupljenih količina. Stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika iznosio je 577,5 kg, što je za 6,1% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna količina obrađenog otpada sa izvozom u 2023. godini, iznosila je 1 293 286,9 t, što je 10,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno obrađene količine, 699 872,1 t je deponovano/odloženo ili 54,1%. Reciklirane količine otpada bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu od 22,1%.

Ukupna količina obrađenog komunalnog otpada sa izvozom, u 2023. godini iznosila je 350 094,9 t što je 11,8% više u odnosu na 2022. godinu. Od ukupno obrađene količine, 318 772,6 t ili 91,1% je deponovano/odloženo.

Tabela 1. Stvorene i obrađene količine otpada

	2022	2023
		tona
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	13 008,7	11 483,0
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	638 630,3	722 966,8
Građevinarstvo (F)	375 029,9	212 719,5
Uslužne djelatnosti (G - U)	129 126,1	94 464,6
Domaćinstva	255 878,7	272 658,5
Stvoreno - ukupno	1 411 673,7	1 314 292,4
od toga komunalni otpad	335 797,6	360 136,8
Obrada otpada u CG i izvoz - ukupno	1 174 745,7	1 293 286,9
od toga obrada komunalnog otpada u CG i izvoz, ukupno	313 155,2	350 094,9
Index obrada/stvoreni otpad	83,2	98,4

Tabela 2. Stvorene količine opasnog i neopasnog otpada

	2022		2023	
	opasni	neopasni	opasni	neopasni
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	4,9	13 003,8	6,5	11 476,5
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	266 643,1	371 987,2	309 011,6	413 955,2
Građevinarstvo (F)	44,4	374 985,5	145,0	212 574,5
Uslužne djelatnosti (G -U)	27 772,8	101 353,2	2 872,1	91 592,5
Domaćinstva	0,8	255 878,0	0,8	272 657,7
Stvoreno - ukupno	294 466,0	1 117 207,7	312 036,0	1 002 256,4

tona

Tabela 3. Sakupljene i stvorene količine komunalnog otpada

	2022	2023
	Komunalni otpad sakupljen od strane javno komunalnih preduzeća	314 612,4
Komunalni otpad sakupljen od strane sakupljača otpada, otpad dovezen na deponije od strane fizičkih lica i direktno izvezen od izvornih proizvođača	6 527,1	11 386,7
Sakupljene količine komunalnog otpada - ukupno	321 139,5	342 230,9
Količine otpada od građana koji nijesu uključeni u sistem javnog odvoza komunalnog otpada	14 658,1	17 905,9
Ukupno	335 797,6	360 136,8

tona

Tabela 4. Komunalni otpad po glavi stanovnika

	2022	2023
Procijenjeni broj stanovnika sredinom godine	617 213	623 633 ¹
Broj dana u toku godine	365	365
Ukupno sakupljene količine komunalnog otpada, t	321 139,5	342 230,9
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	520,3	548,8
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, u kilogramima	1,4	1,5
Ukupno stvorene količine komunalnog otpada, t	335 797,6	360 136,8
Ukupno stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	544,1	577,5
Ukupno stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, kg	1,5	1,6
Procenat pokrivenosti stanovništva uslugama odvoza komunalnog otpada	87,7	88,1

Tabela 5. Obrađene količine otpada, po postupcima obrade

	2022	2023
Prerada otpada (R1-R11)	152 889,9	186 396,9
od čega recikliranje otpada (R2-R11)	152 094,6	185 719,8
Zbrinjavanje otpada (D1-D7, D10-D12)	935 540,5	1 028 506,1
od čega spaljivanje (D10)	-	0,4
od čega deponovanje na deponijama (D1)	645 715,3	699 872,1
Izvoz otpada	86 315,3	78 383,9
(R) + (D), ukupno	1 088 430,4	1 214 903,1
(R) + (D) + izvoz, ukupno	1 174 745,7	1 293 286,9

tona

Tabela 6. Obrada komunalnog otpada

	2022	2023
Prerada komunalnog otpada (R1-R11)	1 028,3	1 097,4
od čega recikliranje materijala (R2-R11)	1 021,6	1 088,9
Zbrinjavanje komunalnog otpada (D1-D7, D10-D12)	299 021,5	337 246,0
od čega deponovanje na deponijama (D1)	299 021,5	318 772,6
Izvoz	13 105,4	11 751,5
(R) + (D), ukupno	300 049,8	338 343,4
(R) + (D) + izvoz, ukupno	313 155,2	350 094,9

tona

¹ Podatak iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2023. godini

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci o otpadu prikupljaju se kroz sljedeća istraživanja: Komunalni otpad, Sakupljanje i obrada otpada i Stvoreni otpad. Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom za Istraživanje o komunalnom otpadu i Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada, dok se podaci Istraživanja o stvorenom otpadu prikupljaju se anketnom metodom.

Izvještajne jedinice za istraživanje o komunalnom otpadu su komunalna preduzeća kojima Sekretarijat za lokalnu upravu dodjeljuje dozvolu za obavljanje javne službe sakupljanja i odvoza komunalnog otpada. Za istraživanje o sakupljanju i obradi otpada izvještajne jedinice su preduzeća koja imaju dozvolu za sakupljanje, tretman i izvoz/uvoz otpada od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine i preduzeća koja upravljaju deponijama.

Istraživanjem o stvorenom otpadu obuhvaćeni su svi poslovni subjekti sa 10 i više zaposlenih, čija je osnovna djelatnost definisana u sektorima B – Rudarstvo; C - Prerađivačka industrija; D - Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija; E - Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; F – Građevinarstvo, G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita prema Klasifikaciji djelatnosti 2010.

Podaci o stvorenom otpadu obrađeni su uz primjenu statističkih metoda u cilju dobijanja veće pokrivenosti i međunarodne uporedivosti podataka. Podaci o stvorenim količinama otpada u uslužnim djelatnostima dobijaju se kompilacijom podataka iz različitih istraživanja: podataka o stvorenom otpadu u uslužnim djelatnostima (G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita) podataka o količinama otpada prikupljenih od izvornih proizvođača iz Istraživanja o sakupljanju i obradi otpada i podataka o količinama sakupljenog otpada u proizvodnim i

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Komunalni otpad je otpad nastao u domaćinstvima ili prilikom obavljanja djelatnosti koji je po svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima.

Miješani komunalni otpad je otpad iz domaćinstva preostao nakon odvajanja pojedinih frakcija komunalnog otpada za koji je predviđena mogućnost selektivnog sakupljanja uključujući komunalnu otpadnu ambalažu.

Izvorni proizvođač otpada je svako lice čijom aktivnošću nastaje otpad.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Statistika otpada](#)

Pripremila: Jelena APRCOVIĆ

Odsjek: Odsjek statistike životne sredine i šumarstva
contact@monstat.org

Kontakt za medije:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore